

**Η ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Συνήλθε στην έδρα της, στις 31.07.2020, με την εξής σύνθεση:
Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη και Νικόλαος
Σαββίδης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 27.06.2020 (ημερομηνία κατάθεσης στο
διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) με και με Γενικό Αριθμό
Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)
811/29.06.2020 Προδικαστική Προσφυγή του προσφεύγοντος «...», που
κατοικοεδρεύει στην «...», τοπική κοινότητα «...».

Κατά της «...» – Περιφερειακή Ενότητα «...», που εδρεύει στον
«...», οδός «...», αρ. «...», όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Του παρεμβαίνοντος «...», που κατοικοεδρεύει στο «...».

Με την Προδικαστική Προσφυγή του ο προσφεύγων επιδιώκει α)
την ακύρωση της υπ' αριθ. 634/2020 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής
της «...» (και κάθε συναφής πράξη) κατά το σκέλος της που αφορά: 1) στην
έγκριση των από 08-05-2020 και από 03-06-2020 πρακτικών διενέργειας –
αποσφράγισης και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και
τεχνικών προσφορών της υπ' αρ. «...» Διακήρυξης για την «...», με τα οποία
η επιτροπή διενέργειας – αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών του εν
λόγω Διαγωνισμού εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς του για Ομάδα 3
του Διαγωνισμού και τη συνέχιση της διαδικασίας χωρίς την αξιολόγηση της
οικονομικής προσφοράς του 2) στην έγκριση του από 10-06-2020 πρακτικού
διενέργειας – αποσφράγισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών
των υποψηφίων των οποίων οι προσφορές έγιναν αποδεκτές κατά το
προηγούμενο στάδιο αξιολόγησης της ανωτέρω διακήρυξης, με το οποίο η
επιτροπή εισηγείται την ανάδειξη μεταξύ άλλων του «...», ως προσωρινού
μειοδότη του διαγωνισμού για την Ομάδα και 3. να αναπεμφθεί η υπόθεση
στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου αυτή να προβεί στις νόμιμες ενέργειες

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

της. Ετέρωθεν, ο παρεμβαίνων αιτείται όπως απορριφθεί η Προσφυγή και διατηρηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή, Κωνσταντίνο Κορομπέλη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147) και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ΦΕΚ Α' 64), ποσού 809,19 ευρώ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...»), για την ομάδα 3 του διαγωνισμού για την οποία ασκείται η παρούσα, προϋπολογισμού τριετίας 161.838,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.

2. Επειδή, με την υπ' αριθ. πρωτ. «...» Διακήρυξη της «...» προκηρύχθηκε δημόσιος, ανοικτός, ηλεκτρονικός, άνω των ορίων, διαγωνισμός για την «...» με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) και με εκτιμώμενη αξία της σύμβασης για τριετή χρονική διάρκεια ποσού 1.256.409,00 € (χωρίς Φ.Π.Α.), η οποία Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 03.04.2020 με ΑΔΑΜ «...», καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), όπου έλαβε Συστημικό Αριθμό: α/α «...». Ειδικότερα αντικείμενο της σύμβασης είναι η εκτέλεση των εργασιών των ομάδων του Πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης και η έκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών αφορά προστασία 4.167.000 ελαιοδένδρων με την εκτέλεση έως και τριών (3) δολωματικών ψεκασμών για τρία (3) έτη. Το αντικείμενο της σύμβασης χωρίζεται σε 8 Ομάδες, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ στον Πίνακα ΙΙ Διακήρυξης και στο οποίο αναγράφονται, η προϋπολογισθείσα δαπάνη, οι ψεκασμοί, ο αριθμός των προστατευόμενων ελαιοδένδρων, η ανώτερη προσφερόμενη τιμή ανά προστατευόμενο δένδρο και ο αριθμός ψεκαστικών

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

συγκροτημάτων ανά ομάδα, ενώ προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των ομάδων είτε για μία είτε για περισσότερες ομάδες και θα υπογραφούν μέχρι 8 συμβάσεις.

3. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (παροχή υπηρεσίας), της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, ανήκουσας στους Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, της ανωτέρω προϋπολογισθείσας δαπάνης του (άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016) και του χρόνου αποστολής (01.04.2020) της Προκήρυξης για δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε.Ε. (άρθρα 61, 120, 290, 376 και 379 του Ν. 4412/2016), εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., ενώ έχει γίνει χρήση και του τυποποιημένου εντύπου (άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017). Περαιτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με την παρ. 1 (α) του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 (α) του Π.Δ. 39/2017, έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 19.06.2020 και η υπό κρίση Προσφυγή ασκήθηκε στις 27.06.2020.

4. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία και για την Ομάδα 3 αυτής για την οποία ασκείται η παρούσα Προσφυγή, συμμετείχε ο ήδη προσφεύγων «...» και ο ήδη παρεμβαίνων «...». Κατά το στάδιο αποσφράγισης και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών του εν λόγω Διαγωνισμού, η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού κάλεσε με το από 8-5-2020 Πρακτικό της τους προσφέροντες, όπως διευκρινίσουν έγγραφα ή δικαιολογητικά που είχαν υποβάλει στα «Δικαιολογητικά Συμμετοχής/Τεχνική Προσφορά», σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο πρακτικό αυτό. Ειδικότερα, στην περίπτωση του προσφεύγοντος αυτός κλήθηκε όπως παράσχει διευκρινίσεις αναφορικά με το πεδίο του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), ΜΕΡΟΣ II, Α. «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν» και για τα ψεκαστικά συγκροτήματα Νο1, Νο17, Νο18, Νο19, Νο21, Νο26, Νο29, Νο30 και όπως υποβληθούν τα σχετικά έντυπα (οι συμβάσεις, οι υπεύθυνες δηλώσεις και τα άλλα έγγραφα με τα οποία οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό εξασφάλισαν τις προαναφερόμενες συνεργασίες συγκρότησης συνεργειών, σύμφωνα με την επισήμανση Α της παρ. 2.4.3 της Διακήρυξης) των συγκεκριμένων συγκροτημάτων, αναφορικά με την Ομάδα 3. Εν συνεχεία, η Επιτροπή του διαγωνισμού με το από 3-6-2020 Πρακτικό της εισηγήθηκε ότι ήταν επαρκής η διευκρίνιση που υποβλήθηκε από τον προσφεύγοντα σχετικά με το ΜΕΡΟΣ II, Α του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), πλην όμως έκρινε μη επαρκείς τις διευκρινίσεις που υπέβαλε για την προσφορά του για την Ομάδα 3, αφού έκρινε ότι για τα ψεκαστικά συγκροτήματα Νο17, Νο30 και Νο21 δεν υποβλήθηκαν διευκρινίσεις, ενώ για τα ψεκαστικά συγκροτήματα Νο18, Νο26, Νο29, Νο19, Νο1 ότι αυτές δεν ήταν επαρκείς, σύμφωνα με την παρ. 2.4.3.8 της Διακήρυξης, καθώς δεν αποδεικνύεται η γνησιότητα των επί των υπευθύνων δηλώσεων υπογραφών, ενώ επιπροσθέτως υφίσταται αναντιστοιχία μεταξύ του ηλεκτρονικού και του φυσικού φακέλου, δοθέντος ότι δεν αναγράφονται ημερομηνίες στις υπεύθυνες δηλώσεις στο ηλεκτρονικό αρχείο, ενώ είναι συμπληρωμένες στις υπεύθυνες δηλώσεις του φυσικού φακέλου. Σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής τα ανωτέρω ψεκαστικά συγκροτήματα δεν μπορούσαν να προσμετρηθούν στο δυναμικό που είχε δηλώσει ο προσφεύγων για την Ομάδα 3 στο φάκελο «Δικαιολογητικά συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» μέσω του Πίνακα I του παραρτήματος II της Διακήρυξης και, επομένως, εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του διότι δεν υφίστατο επάρκεια στα απαιτούμενα ψεκαστικά συγκροτήματα ανά ημέρα, σύμφωνα με τον Πίνακα II του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, η οποία εισήγηση και έγινε αποδεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση και την έγκριση των από 08-05-2020 και 03-06-2020 Πρακτικών διενέργειας – αποσφράγισης και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Επιπλέον με την προσβαλλόμενη υπ' αρ. 634/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της «...» εγκρίθηκε το από 10-06-2020

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

Πρακτικό διενέργειας – αποσφράγισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών των υποψηφίων των οποίων οι προσφορές έγιναν αποδεκτές κατά το προηγούμενο στάδιο αξιολόγησης και ανέδειξε προσωρινούς μειοδότες ανά Ομάδα του διαγωνισμού και ενέκρινε παράλληλα την ανάθεση εκτέλεσης σε αυτούς - κατ' εξαίρεση και για λόγους δημοσίου συμφέροντος - τους προσωρινούς μειοδότες, όπως αυτοί έχουν προκύψει από το ανωτέρω Πρακτικό αποσφράγισης - αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, έως την ολοκλήρωση του διαγωνισμού με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων του προγράμματος δακοκτονίας έτους 2020, όπου προσωρινός μειοδότης για την Ομάδα 3 αναδείχθηκε ο ήδη παρεμβαίνων «...».

5. Επειδή, εν γένει παραδεκτώς και με προφανές έννομο συμφέρον, άμεσο, προσωπικό και ενεστώς, ο προσφεύγων στρέφεται κατά της προσβαλλομένης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 και 367 του Ν. 4412/2016 και τα άρθρα 3 και 18 του Π.Δ. 39/2017, καθ' ο μέρος με αυτήν απορρίφθηκε η τεχνική του προσφορά για την Ομάδα 3 της υπό εξέταση διαγωνιστικής διαδικασίας. Ετέρωθεν, με πρόδηλο έννομο συμφέρον παρεμβαίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του Π.Δ.39/2017, ο «...», ο οποίος αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης για την Ομάδα 3 του διαγωνισμού, αιτούμενος την απόρριψη της Προσφυγής, η Παρέμβασή του αυτή δε, ασκείται εμπροθέσμως, αφού η υπό κρίση Προσφυγή κοινοποιήθηκε στον παρεμβαίνοντα στις 29.06.2020 μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ και η Παρέμβαση ασκήθηκε στις 09.07.2020 (ημερομηνία κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ), ήτοι εντός της νόμιμης δεκαήμερης προθεσμίας, κατά τις προρρηθείσες διατάξεις, από την κοινοποίηση αυτής. Κατ' ακολουθίαν, η υπό κρίση Προσφυγή και η ασκηθείσα επ' αυτής Παρέμβαση, είναι τυπικά παραδεκτές και θα πρέπει να εξεταστούν στην ουσία τους. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, στις 03.07.2020, κοινοποίησε μέσω του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού το υπ' αριθ. πρωτ. ΠΔΕ/ΔΔΟΠΕΗ/164506/3401/ έγγραφο απόψεών της, παραδεκτώς και εμπροθέσμως κατ' άρθρο 365 «*Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής*» του Ν. 4412/2016, ως έχει

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

τροποποιηθεί και ισχύει με το άρθρο 43 παρ. 42 του Ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α΄ 52), με το οποίο αιτείται την απόρριψη της Προσφυγής και τη διατήρηση της προσβαλλόμενης απόφασής της, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτό.

6. Επειδή, ο προσφεύγων υποστηρίζει με την Προσφυγή του ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα, όσον αφορά την απόρριψη της προσφοράς του περί μη επάρκειας των διευκρινίσεων που υπέβαλε για την Ομάδα 3 για τα ψεκαστικά συγκροτήματα Νο18, Νο26, Νο29, Νο19, Νο1 (και συνεπώς περί μη προσμέτρησης αυτών στο δυναμικό που είχε δηλώσει για την Ομάδα 3), διότι δεν αποδείχθηκε η γνησιότητα των επί των υποβληθεισών υπευθύνων δηλώσεων υπογραφών, αφού από τη Διακήρυξη δεν απαιτείται η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής στις υπεύθυνες δηλώσεις του προσωπικού των συνεργείων ψεκασμού, με τις οποίες οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό εξασφάλισαν τις συνεργασίες συγκρότησης συνεργείων, όπως εσφαλμένα εισηγήθηκε η επιτροπή διενέργειας – αποσφράγισης και αξιολόγησης αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και ομοίως εσφαλμένα αποδέχθηκε η Οικονομική Επιτροπή της «...», ενώ, επιπλέον, μεταξύ των δικαιολογητικών για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία είναι και η υπεύθυνη δήλωση της παρ. 2.4.3.8 της Διακήρυξης με την οποία δηλώθηκε ότι «1. ότι για τα αναφερόμενα στην συνημμένη κατάσταση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΠΙΝΑΚΑΣ Ι) ονοματεπώνυμα αυτών που θα εργαστούν στη δακοκτονία, έχει εξασφαλιστεί η συνεργασία με κάθε νόμιμο τρόπο (π.χ υπογραφή συμβάσεων, υπευθύνων δηλώσεων κλπ) για όλο το χρονικό διάστημα εφαρμογής των παρεχόμενων υπηρεσιών και ότι οι υπογραφές τους στα έγγραφα είναι γνήσιες.» και η οποία καλύπτει την ορθότητα και ακρίβεια των προσκομισθέντων εγγράφων. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι εσφαλμένη ήταν η κρίση της Επιτροπής διενέργειας – αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών του εν λόγω διαγωνισμού περί μη προσμέτρησης των ανωτέρω ψεκαστικών συγκροτημάτων στο δυναμικό που είχε δηλώσει για την Ομάδα 3, διότι υπήρχε αναντιστοιχία μεταξύ ηλεκτρονικού και του φυσικού φακέλου, ήτοι δεν αναγράφονταν ημερομηνίες στις υπεύθυνες δηλώσεις στο ηλεκτρονικό αρχείο, ενώ είναι συμπληρωμένες στις υπεύθυνες δηλώσεις φυσικού φακέλου, αφού

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

οι συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις που δεν φέρουν ημερομηνία κατά τον χρόνο ηλεκτρονικής υποβολής τους ήταν υπογεγραμμένες από τους δηλούντες και συνεπώς με την υπογραφή τους οι τελευταίοι αποδέχονταν το περιεχόμενό τους και τις δεσμεύσεις που αναλάμβαναν με αυτές, ενώ η τυχόν εκ παραδρομής παράλειψη αναγραφής ημερομηνίας σε ορισμένες από τις υπεύθυνες δηλώσεις που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά καλύφθηκε όταν αυτές προσκομίστηκαν σε φυσική μορφή με συμπληρωμένη ημερομηνία.

7. Επειδή, η υπ' αρ. «...» Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, στον όρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» ορίζει ότι «*Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8 κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016 [...] Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές: [...] • οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους Β. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: [...]*». Περαιτέρω, στον όρο 2.4.3. «*Περιεχόμενα Φακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά*» ορίζει ότι «*Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν [...] 2.4.3.8 Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία θα δηλώνονται τα παρακάτω: ότι για τα αναφερόμενα στην συνημμένη κατάσταση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΠΙΝΑΚΑΣ Ι) ονοματεπώνυμα αυτών που θα εργαστούν στη δακοκτονία, έχει εξασφαλιστεί η συνεργασία με κάθε νόμιμο τρόπο (π.χ. υπογραφή συμβάσεων, υπεύθυνων δηλώσεων κ.λ.π.) για όλο το χρονικό διάστημα εφαρμογής των παρεχόμενων υπηρεσιών και ότι οι υπογραφές τους στα έγγραφα είναι γνήσιες [...]* Επισημαίνεται ότι [...] Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή, πλην των ΦΕΚ και των εγγράφων που φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω δικαιολογητικά ή τα άλλα στοιχεία του υποφακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνική προσφορά» που έχουν υποβληθεί με την ηλεκτρονική προσφορά και απαιτούνται να προσκομισθούν στην αναθέτουσα αρχή εντός της ανωτέρω αναφερόμενης προθεσμίας είναι τα δικαιολογητικά και στοιχεία που δεν έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή. Ως τέτοια στοιχεία ενδεικτικά είναι: η εγγύηση συμμετοχής, πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς [...]». Τέλος στο Παράρτημα I «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ» της Διακήρυξης ορίζεται ότι «[...] IV. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ Τα συνεργεία συγκροτούνται με ευθύνη και μέριμνα του εργολάβου όπως αυτά αναφέρονται στην παρούσα διακήρυξη. Η συγκρότηση των ψεκαστικών συνεργείων θα είναι σύμφωνη με τον Πίνακα I και τον Πίνακα II της παρούσας και είναι τα ελάχιστα που πρέπει να διαθέτει ο εργολάβος κατά την διάρκεια του προγράμματος δακοκτονίας», ενώ στο Παράρτημα II «ΠΙΝΑΚΕΣ» για την Ομάδα 3 ορίζονται ως απαιτούμενα ψεκαστικά συγκροτήματα ανά ημέρα «27».

8. Επειδή από τις προδιαληφθείσες διατάξεις συνάγεται ότι ο όρος 2.2.9.2. της Διακήρυξης με τον οποίο ορίζεται ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές χωρίς να απαιτείται η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής, αφορά στα αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3. της Διακήρυξης και αναφέρεται στις υπεύθυνες δηλώσεις που περιγράφονται στα σημεία B.1, B.2, B.3, B.4, B.5, B.6, B.7,& B.8, της παραγράφου 2.2.9.2 της Διακήρυξης και όχι στις υπεύθυνες δηλώσεις και τα άλλα έγγραφα με τα οποία οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό εξασφαλίζουν τις συνεργασίες συγκρότησης συνεργείων ψεκασμού, όπου σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη του όρου 2.4.3.8 της Διακήρυξη ορίζεται ότι για τα αναφερόμενα στην συνημμένη κατάσταση

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

(Παράρτημα ΙΙ -Πίνακας Ι) ονοματεπώνυμα αυτών που θα εργαστούν στη δακοκτονία, θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί η συνεργασία με κάθε νόμιμο τρόπο,(π.χ. υπογραφή συμβάσεων, υπεύθυνων δηλώσεων κ.λ.π.) για όλο το χρονικό διάστημα εφαρμογής των παρεχόμενων υπηρεσιών και ότι «οι υπογραφές τους στα έγγραφα είναι γνήσιες» προς απόδειξη τούτων. Άλλοις λόγοις και για την περίπτωση των συνεργασιών συγκρότησης συνεργείων ψεκασμού, όπου θα πρέπει να αποδεικνύεται με κάθε νόμιμο τρόπο (π.χ. υπογραφή συμβάσεων, υπεύθυνων δηλώσεων κ.λ.π.) ότι έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνεργασία, υφίσταται ειδικότερη διάταξη του διαγωνιστικού πλαισίου, ήτοι η ανωτέρω διάταξη του όρου 2.4.3.8 της Διακήρυξης, η οποία και απαιτεί την απόδειξη του γνησίου της υπογραφής στα προσκομιζόμενα προς απόδειξη του όρου αυτού της Διακήρυξης έγγραφα. Επέκεινα, τα ανωτέρω επιρρωνύονται και από τη γραμματική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης όπου ορίζεται ότι *«Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου pdf [...] Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση»*, δηλαδή ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις που δεν υπογράφονται από τον ίδιο τον προσφεύγοντα θα πρέπει να έχουν σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής. Περαιτέρω, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά και προσκομίζονται εντός τριών εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική τους υποβολή, ήτοι τα έγγραφα που έχουν υποβληθεί με την ηλεκτρονική προσφορά και δεν έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή, απαιτείται να προσκομισθούν σε φυσική μορφή εντός τριών εργάσιμων ημερών. Στην περίπτωση, δηλαδή, που ο διαγωνισμός είναι ηλεκτρονικός και οι προσφέροντες συμμετέχουν στη διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλοντας ηλεκτρονικά και ορθώς συμπληρωμένα τα δικαιολογητικά και λοιπά έγγραφα τα οποία ορίζονται από τη Διακήρυξη, οφείλουν όπως υποβάλλουν και σε έντυπη μορφή στην αναθέτουσα αρχή και στις προθεσμίες που ορίζονται από τη Διακήρυξη τα απαιτούμενα ανωτέρω έγγραφα, τα οποία και θα πρέπει να ταυτίζονται με

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

αυτά που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, καθώς ο Νόμος απαιτεί την υποβολή των ίδιων εγγράφων. Εξάλλου, ο φυσικός φάκελος, χρησιμεύει ως επιβεβαίωση της γνησιότητας των δικαιολογητικών που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή και δε φέρουν ψηφιακή υπογραφή, κατά τα προρρηθέντα και δεν είναι δυνατή η προσκόμιση άλλων στοιχείων από αυτά που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά ή η συμπλήρωση αυτών προς θεραπεία των. Τέλος, από το Παράρτημα I «*ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ*» και II «*ΠΙΝΑΚΕΣ*», συνάγεται ότι απαιτείται, προς πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών της Διακήρυξης, η συγκρότηση ψεκαστικών συνεργειών, η οποία κατ' ελάχιστον απαιτεί για την Ομάδα 3 27 ψεκαστικά συγκροτήματα ανά ημέρα. Οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη Διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού όπως αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. Σ.τ.Ε. 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54). Στην υπό κρίση περίπτωση οι υπεύθυνες δηλώσεις του όρου 2.4.3.8 της Διακήρυξης που υπέβαλε ο προσφεύγων – και δεν αμβισβητεί – αναφορικά με τις συνεργασίες συγκρότησης συνεργειών ψεκασμού δεν έφεραν θεώρηση γνησίου της υπογραφής, ως ρητώς απαιτείται από τη Διακήρυξη, και ως εκ τούτου νομίμως, σύμφωνα με τα όσα γίνονται δεκτά ανωτέρω, η αναθέτουσα με την προσβαλλόμενη απέρριψε την προσφορά του για την Ομάδα 3, με την αιτιολογία ότι αυτή δεν έχει επάρκεια στα απαιτούμενα ψεκαστικά συγκροτήματα ανά ημέρα σύμφωνα με τον Πίνακα II του παραρτήματος II της Διακήρυξης, αφού λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείψει αντίθετης ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων να συνεπάγεται

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Απόφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009). Η ανωτέρω έλλειψη, άλλωστε, των προσκομισθέντων εγγράφων των υπευθύνων δηλώσεων δε δύναται να θεωρηθεί ως εκ παραδρομής πλημμέλεια, δυνάμενη να συμπληρωθεί κατ' άρθρο 102, καθόσον αυτή συντρέχει σε περισσότερες από μία εκ των υποβληθεισών υπευθύνων δηλώσεων, ώστε να μη δύναται αυτή η πλημμέλεια της θεώρησης του γνησίου των υπογραφών να θεωρείται επουσιώδης και μεμονωμένη, καθώς υφίσταται σε πλείστα έγγραφα, γεγονός που αποδεικνύει τη μη τήρηση των απαιτούμενων από τη Διακήρυξη. Σε διαφορετική δε περίπτωση, παρέχεται στον διαγωνιζόμενο απαραδέκτως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής προϋπόθεσης, η συνδρομή - κατοχή της οποίας κατά τον χρόνο υποβολής της υπόψη προσφοράς δεν είναι αντικειμενικώς τεκμαιρόμενη ως βεβαία και η οποία ανεξαρτήτως αν υφίστατο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής των σχετικών εγγράφων του προσφεύγοντος, δεν αποδείχθηκε με τον τύπο που η Διακήρυξη το απαιτούσε κατά παράνομη μη τήρηση ουσιώδους τύπου αυτής. Μετά ταύτα νομίμως η υπόψη προσφορά απορρίφθηκε και ως εκ τούτου οι σχετικοί λόγοι της Προσφυγής τυγχάνουν απορριπτέοι.

9. Επειδή, κατ' ακολουθίαν η υπό κρίση Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμη, σύμφωνα με ό,τι κρίθηκε ανωτέρω και να γίνει δεκτή η Παρέμβαση, το παράβολο, δε, που κατέθεσε ο προσφεύγων να καταπέσει (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προσφυγή.

Δέχεται την Παρέμβαση

Ορίζει την κατάπτωση του προσκομισθέντος παραβόλου.

Αριθμός απόφασης: 961 / 2020

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 31 Ιουλίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο την 18^η Αυγούστου 2020.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Πολ. Κορομπέλης

Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου